Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

D220549967

OMGEVINGSVERGUNNING

Aanvrager	:	Vereniging Landschapsbeheer Groesbeek-Ooijpolder De Ploegdriever
Datum besluit	:	15 juni 2022
Onderwerp	:	Toepassingsvergunning bokashi
Gemeente / locatie	:	Berg en Dal / Varenstraat ongenummerd te Groesbeek
Zaaknummer	:	W.Z22.102487.02
Activiteit(en)	:	Milieu

BESLUIT ONTHEFFING ARTIKEL 10.63, LID 2 WM

Aanleiding

Op 7 december 2021 hebben wij een verzoek om ontheffing van artikel 10.63 lid 2 van de Wet milieubeheer (hierna Wm) ontvangen van de gemeente Berg en Dal voor het storten van afvalstoffen. Het verzoek is ingediend voor het aanbrengen van gefermenteerde organische reststroom (bokashi) op de bodem. De toepassing vindt plaats op meerdere locaties te Breedeweg en Erlecom.

Besluit

Wij besluiten om op grond van artikel 10.63 lid 2 Wet milieubeheer en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

A. De ontheffing, onder bijgevoegde voorschriften, te verlenen voor de duur van de pilot periode van 3 jaar. Er mag in totaal maximaal 220 ton bokashi per jaar worden toegepast. Het toe te passen materiaal moet voldoen aan de kwaliteitseisen, zoals voorgeschreven in de bijgevoegde voorschriften.

B. De volgende onderdelen maken onderdeel uit van dit besluit: De aanvraag bestaat uit de volgende delen:

   - aanvraagformulier;
   - checklist van Circulair Terreinbeheer
   - tekeningen locatie bokashi-hopen
   - tekeningen locatie toepassen bokashi

Omdat de stukken die u bij de aanvraag heeft ingediend bij u bekend en aanwezig zijn, worden deze niet met de beschikking meegezonden.

Ondertekening en verzending

Het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland,
namens deze:

Directeur Omgevingsdienst Regio Nijmegen

Rechtsbeschermingsmiddelen

RECHTSMIDDELEN

PUBLICATIE

Dit besluit wordt bekendgemaakt door provincie Gelderland op de landelijke website www.overheid.nl. Deze website kunt u benaderen via https://www.officielebekendmakingen.nl.

MOGELIJKHEID VAN INZIEN

Het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken liggen gedurende een termijn van zes weken ter inzage. Wilt u de stukken inzien, bel dan 024 751 7700 of stuur met vermelding van het zaaknummer W.Z22.102487.02 een email naar wabo@odrn.nl.

De eerste dag van de terinzagelegging is 20 juni 2022.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode dat het ontwerpbesluit ter inzage ligt kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.
Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan de Omgevingsdienst Regio Nijmegen, Postbus 1603, 6501 BP Nijmegen, of aan wabo@odrn.nl, onder vermelding van het zaaknummer W.Z22.102487.02.Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met de Omgevingsdienst Regio Nijmegen, telefoonnummer (024) 751 77 00.

Beroep tegen het uiteindelijke besluit kan alleen worden ingediend, als er een zienswijze is ingebracht tegen het ontwerpbesluit of men belanghebbend is bij het uiteindelijke besluit.

1 VOORSCHRIFTEN

1.1 Algemeen

1.1.1 Het toepassen van de bokashi ter plaatse van de proeflocatie(s) moet plaatsvinden overeenkomstig de aanvraag van 7 december 2021. Het betreft hier de locaties van:

- Agrarisch perceel van Erlecomsedam, kadastraal Ooij G470 (akkerbouwer Jeuken)
- Perceel Bredeweg 91a, kadastraal Groesbeek, R 486 (Kwekerij Langeveld)
- Plantsoenen van de gemeente Leuth C1900 (Botsestraat), groesbeek F 1290 (deels) en F1269 (Deels) Varenstraat

1.1.2 Personen belast met de toepassing van de bokashi moeten op de hoogte zijn van de inhoud van deze beschikking en zijn geïnstrueerd over de voorgeschreven handelwijze.

1.1.3 De vergunninghouder moet gedurende deze werkzaamheden een afschrift van deze beschikking direct ter inzage beschikbaar te hebben.

1.1.4 Minimaal vijf werkdagen voorafgaande aan het toepassen van de bokashi moet de vergunninghouder dit melden aan de toezichthouder van de ODRN. Bij de melding moet de precieze locatie waar de bokashi wordt toegepast, met kadastrale informatie en een situatietekening, aangegeven worden in het logboek.

1.1.5 Er mag niet meer bokashi worden uitgereden dan voor de pilot noodzakelijk is.

1.2 Toepassing

1.2.1 De bokashi die wordt toegepast mag niet door verwaaiing of anderszins buiten het betreffende perceel terechtkomen.

1.2.2 De bokashi die wordt toegepast moet vrij zijn van visuele verontreinigingen. Dit betekent dat alle andere materialen, zoals bijvoorbeeld papier, plastic, ijzer, puin, steen en losse grond als bijmenging in het materiaal niet zijn toegestaan.

1.2.3 Wanneer tijdens de toepassing van bokashi geurhinder optreedt ter plaatse van geurgevoelige objecten, zoals omschreven in de definitie van artikel 1 Wet geurhinder en veehouderij, of de geur van boterzuur wordt waargenomen moet de toepassing worden stilgelegd. De toepassing mag weer worden hervat, wanneer het bevoegd gezag voor de handhaving van dit besluit daarvoor toestemming geeft.

1.3 Registratie

1.3.1 De toegepaste bokashi moet per proeflocatie worden geregistreerd naar datum, hoeveelheid, aard en oorsprong in het logboek.

1.3.2 De vergunninghouder moet deze gegevens ten minste vijf jaren na de toepassing bewaren.

1.4 Kwaliteit en toepassing bokashi

1.4.1 De toe te passen bokashi mag uitsluitend afkomstig zijn van de bokashihopen op de locatie De bokashi-hopen worden aangelegd op een agrarisch perceel van:

- Kwekerij Langeveld te Breedeweg (bokashi-hoop van maximaal 100 ton)
- Akkerbouwer Jeuken te Erlecom (bokashi-hoop van maximaal 120 ton)

1.4.2 zoals aangegeven in de aanvraag, en moet voldoen aan de kwaliteitsnormen zoals voorgeschreven in de maakvergunningen voor de productie van bokashi door provincie Gelderland, met kenmerk W.Z21.109329.01. Wanneer geen vergunning is verleend voor de

productie van bokashi of de toe te passen bokashi niet voldoet aan de kwaliteitsnormen in deze vergunning, mag de toepassing niet plaatsvinden.

1.5 Delen van onderzoeksresultaten

1.5.1 De onderzoeksresultaten van de pilot en bijbehorende analyses worden (op verzoek) beschikbaar gesteld aan de organisaties die direct betrokken bij het onderzoek naar de effecten van de toepassing van bokashi.

2 OVERWEGINGEN

2.1 Toetsingskader

Wet milieubeheer
In dit kader moeten gefermenteerde organische groene reststromen (bokashi) worden beschouwd als afvalstoffen. Het beleid ten aanzien van het gebruik van afvalstoffen is vastgelegd in het Landelijk afvalbeheerplan 2017-2023 (LAP3). Bij de vaststelling van het plan is rekening gehouden met de in artikel 10.4 van de Wm vastgelegde voorkeursvolgorde voor afvalbeheer. De meest laagwaardige wijze van het beheer betreft verwijdering van afvalstoffen. Hoogwaardiger is het hergebruik of nuttig toepassen van afvalstoffen.

Artikel 10.2 van de Wm verbiedt het zich ontdoen van afvalstoffen door deze, al dan niet in verpakking, buiten een inrichting op of in de bodem te brengen. Artikel 10.63, tweede lid, van de Wm biedt de mogelijkheid om, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daar tegen niet verzet, ontheffing te verlenen van het in artikel 10.2 van de Wm gestelde verbod.

LAP3; stimuleren van innovaties
Met betrekking tot innovaties wordt in hoofdstuk A.4.8 van het algemeen beleidskader het volgende aangegeven:

"Om de transitie naar een circulaire economie te realiseren zijn op sommige punten innovaties nodig. Het stimuleren van innovaties speelt veel breder dan alleen bij het afvalbeleid. Met name het ministerie van Economische Zaken en Klimaat speelt hierbij een trekkende rol. Het LAP kan hier alleen iets aan toevoegen voor zover het specifiek betrekking heeft op afvalbeheer. De rol van het LAP is dan ook beperkt. Wel is relevant dat bij een evaluatie van LAP1 en LAP2 door een aantal partijen is aangegeven dat het LAP innovaties zelfs zou tegenwerken. Dat moet uiteraard sowieso worden voorkomen.

Innovaties die ondersteuning verdienen
Voor het LAP zijn vooral die innovaties van belang die de transitie naar een circulaire economie ondersteunen. Het LAP moet daarom bij voorkeur innovaties ondersteunen die in vergelijking tot de bestaande gangbare vormen van verwerking van de betreffende afvalstof:
het gebruik van (primaire) grondstoffen beperken en/of (voorbereiding voor) hergebruik stimuleren. leiden tot meer gebruik van recyclaat;.

- *zorgen dat materialen of afvalstoffen die nu nog worden verbrand (zowel als verwijdering als nuttige toepassing) of gestort worden gestuurd naar recycling.*
- *zorgen dat voorkeursrecycling van de grond komt voor materialen die nu nog minder hoogwaardig of helemaal niet worden gerecycled.*
- *zijn gericht op het beperken van emissies of energiegebruik zonder dat dit gepaard gaat met minder recycling of hergebruik.*

Bij het stimuleren van innovaties met instrumenten specifiek vanuit afvalbeheer en/of milieu zullen met name de innovaties die aan deze criteria voldoen in aanmerking komen."

2.2 Ontwikkelingen
Bokashi is van oorsprong een Japanse vinding waarbij organisch materiaal wordt gefermenteerd. De fermentatie verloopt anaeroob. Het toepassen van Bokashi heeft als doel de microbiële diversiteit in de bodem te verhogen en planten van organische stof en voedingstoffen te voorzien. Vanwege de beoogde en verwachte voordelen ten aanzien van bodemverbetering en de doelstellingen met betrekking tot de circulaire economie, is er een toenemende behoefte om organische groene

reststromen, zoals bermmaaisel en bladafval, om te zetten in bokashi en deze toe te passen als bodemverbeteraar.

Bokashi is als productieproces en voor toepassing als meststof (of bodemverbeteraar) nog niet toegestaan in de huidige regelgeving. Bokashi gemaakt van maaisel of bladafval is daarom nog steeds een afvalstof. De milieurisico's en risico's voor gezondheid van mens en dier zijn nog onvoldoende in beeld en daarom nog niet gereguleerd. Daarom is het nu niet mogelijk om de materialen volgens de minimumstandaard van het LAP3 te verwerken en op de bodem toe te passen.
Gelijktijdig is het nodig zicht te krijgen op de condities waaronder bokashi als meststof of bodemverbeteraar goed inzetbaar is. Daartoe worden verschillende pilots uitgevoerd.

De ministeries van Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: LNV) en Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (hierna: I&W), zijn samen met de Biomassa Alliantie Circulair Terreinbeheer bezig met de georganiseerde uitvoering van deze pilots met maaisel en bladafval, dat bewerkt wordt tot bokashi. Binnen dit project wordt een door Stichting Milieukeur (hierna: SMK) ontwikkelde kwaliteitsborgingschecklist getest en gevalideerd en wordt onderzoek gedaan door Wageningen University & Research (hierna: WUR) naar de mogelijke risico's en baten van toepassing op de bodem. Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt bezien of en hoe beleid en regelgeving, zowel binnen het milieurecht als in de meststoffenregelgeving zou kunnen worden aangepast om toepassing van gefermenteerd maaisel of bladafval op duurzame en verantwoorde wijze mogelijk te maken. Dat kan alleen als onderbouwd kan worden dat eventuele risico's verwaarloosbaar of beheersbaar zijn.

Vereisten voor deelname van een pilotproject aan het CT Kennisprogramma op basis van eigen kwaliteitscriteria en – borging zijn:

- De Checklist Zorgplicht Maaisel en Blad is ingevuld;
- De toepassing van het product in de pilot wordt vanaf 2021 minimaal 3 jaar op hetzelfde perceel of in dezelfde plantvakken gecontinueerd;
- Een deel van het perceel wordt onbehandeld gelaten, dit deel dient elk jaar hetzelfde te zijn;
- Er wordt een digitaal logboek met foto's bijgehouden (het programma CT zorgt in overleg met de WUR voor een instructie hiervoor);
- Het pilotproject is aangemeld bij de bevoegd gezagen voor productie en toepassing van de bokashi;
- Er is aan het gebruikte maaisel of blad geen (al dan niet bewerkte) dierlijke dan wel kunstmest, zuiveringsslib of andere additieven (niet zijnde additieven die bij de productie van bokashi of compost essentieel zijn of in het protocol voor productie staan) toegevoegd, die de nutriëntengehaltes beïnvloeden.

2.3 Beoordeling

Gemeente Berg en Dal neemt samen met een aantal andere partijen deel aan een landelijke onderzoeksprogramma van Circulair Terreinbeheer samen met de WUR (Wageningen University & Research) om kennis te verzamelen naar de toepassing van het gefermenteerd organisch materiaal (Bokashi). De bedoeling is om gedurende de looptijd van de pilot bokashi te kunnen toepassen op de volgende gronden:

- Agrarisch perceel van Erlecomsedam, kadastraal Ooij G470 (akkerbouwer Jeuken)
- Perceel Bredeweg 91a, kadastraal Groesbeek, R 486 (Kwekerij Langeveld)
- Plantsoenen van de gemeente Leuth C1900 (Botsestraat), groesbeek F 1290 (deels) en F1269 (Deels) Varenstraat

Hiertoe is een verzoek om ontheffing stortverbod buiten inrichtingen ingediend.

Er wordt met de pilot meegedaan vanuit onderstaande redenen/doelstelling:

- Kringlopen sluiten / Kringlooplandbouw

- Circulair gebruik van reststromen
- Bodemverbetering
- Klimaatadaptatie
- Meewerken aan aanpassing wet- en regelgeving
- Koolstofvastlegging
- Minder (stort)kosten.

De toe te passen bokashi is geproduceerd door De Ploegdriever onder begeleiding van Agriton. Als ingangsmateriaal is bladafval gebruikt. Aan het verzamelde materiaal zijn micro-organismen toegevoegd en daarna is het materiaal afgedekt om het fermentatieproces op gang te brengen.

'Maakvergunning'
Voor de aanleg van de twee bokashi hopen is een aanvraag maakvergunning ingediend. De ontwerp beschikking, kenmerk W.Z21.109329.01 is in procedure. Hierin is ook het ruimtelijke ordening deel meegenomen. Met de aanvraag voor het maken van bokashi is ook vergunning aangevraagd voor het toepassen van de bokashi ingediend. In de maakvergunning staan eisen voor het ingangsmateriaal, het productieproces en de eindkwaliteit(controle) van de bokashi. Ten aanzien van de eindkwaliteit van de bokashi is aangesloten bij de normen uit de Beoordelingsrichtlijn Keurcompost Klasse A. Wanneer blijkt dat de geproduceerde bokashi hieraan niet voldoet, moet de partij worden afgevoerd naar een erkende verwerker en mag deze niet worden toegepast.
De voorschriften in de te verlenen vergunning voor de productie van bokashi zijn tot stand gekomen in overleg tussen betrokken bevoegd gezagen en in samenspraak met Circulair terreinbeheer en de Universiteit van Wageningen. Hierdoor moet de bokashi die binnen het onderzoeksprogramma van Circulair terreinbeheer wordt toegepast voldoen aan uniforme kwaliteitseisen die de milieu hygiënische bodemkwaliteit te beschermen - zowel op de productielocatie(s) als op de toepassingslocatie(s).

In de voorschriften van dit besluit is opgenomen dat de toe te passen bokashi uitsluitend afkomstig mag zijn van de hoop aan de Kwekerij Langeveld te Breedeweg (bokashi-hoop van maximaal 100 ton) en Akkerbouwer Jeuken te Erlecom (bokashi-hoop van maximaal 120 ton). Daarnaast moet de toe te passen bokashi voldoen aan de kwaliteitsnormen zoals voorgeschreven in de vergunning voor de productie ervan. Wanneer geen vergunning is verleend voor de productie van bokashi of de toe te passen bokashi niet voldoet aan de kwaliteitsnormen in deze vergunning, mag de toepassing niet plaatsvinden.

Aangevraagd is een hoeveelheid toe te passen materiaal van maximaal 220 ton. Deze hoeveelheid wordt verdeeld over de percelen zoals aangegeven op de situatie tekeningen in de bijlagen.

Gelet op de afmetingen van de percelen waarop het materiaal wordt toegepast, in relatie tot de aangevraagde hoeveelheden zijn wij van mening dat deze hoeveelheden mogen worden toegepast.

2.4 Conclusie

Op grond van het vorenstaande concluderen wij dat aan alle criteria wordt voldaan en dat 'het belang van de bescherming van het milieu' zich niet verzet tegen het verlenen van een ontheffing op grond van artikel 10.63, tweede lid van de Wm. Ten einde de bescherming van het milieu te borgen worden aan dit besluit voorschriften verbonden.

2.5 Aandachtspunten

Wij wijzen de vergunninghouder erop dat er nog andere (wettelijke) bepalingen van kracht kunnen zijn, op grond waarvan mogelijk vergunningen, toestemmingen of ontheffingen benodigd zijn. Dit

geldt onder meer voor de beoordeling van de ontheffingsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming en de Meststoffenwet. Ook kan een ontheffing of toestemming nodig zijn in het kader van de transportregelgeving. Het verlenen van deze ontheffing betekent niet dat ook ontheffing op enig ander wettelijk voorschrift wordt verleend.